

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.183/2017/5.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Hajdu Edit bíró

A felperes: A felperes képviselője:

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Kosik Barbara ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.115/2016/7.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 32.M.1549/2015/7.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.115/2016/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - 15 nap alatt - 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 522.000 (ötszázhuszonkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2013. október 15-étől állt a névváltozáson átesett alperes alkalmazásában újságíróként. Munkaviszonyát a 2015. április 23-án kelt felmondással szüntették meg azon indokolással, hogy „a N.G.K. Kft. szervezeti átalakítást hajtott végre, melynek következtében a kiadó gondozásában megjelenő N.G. című napilap tartalma megváltozik, az Ön rovata átalakításra kerül, így munkaköre megszűnik”.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes módosított keresetében a felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezményként hat havi távolléti díj megfizetését kérte. Hivatkozott az Mt. 66. §-ának (4) és (5) bekezdésében foglaltakra, valamint a 45. § (3) bekezdésére. Álláspontja szerint a törvény mind a munkavállaló képessége, mind a munkáltató működése miatti felmondás esetére állásfelajánlási kötelezettséget ír elő és csak ezt követően van mód megszüntetni a védett korú munkavállaló jogviszonyát. Ennek értelmében fel kell ajánlani a munkaszerződésben meghatározott munkahelyen a munkavállaló által betöltött munkakörhöz szükséges képzettségének, végzettségének, gyakorlatának megfelelő betöltetlen másik munkakört. Az alperes ezen kötelezettségének nem tett eleget.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 32.M.1549/2015/7. számú ítéletével megállapította, hogy a munkáltató a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg és elmaradt munkabér címén 2.293.632 forint kártérítés és ennek kamata megfizetésére kötelezte. Kötelezte továbbá az alperest perköltség és illeték viselésére is.
- [5] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes 2015. április 23-a és 2015. július 1-je között több munkavállalót vett fel. Maga a munkáltató a 2015. október 21-ei beadványában közölte, hogy felvételre került S.L. rovatvezető, K.Z. rovatvezető helyettes, B.P. és J.T., valamint csatolta az iratokhoz a felperes cikkeinek felsorolását a 2015. január 1-jétől április 23-áig terjedő időszakban.
- [6] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkáltató nem járt el körültekintően akkor, amikor a felperes személyi anyagában csak az előző munkáltató által kiállított igazolásokat vette figyelembe munkakör-felajánlási kötelezettsége gyakorlásakor és nem kért be a felperestől semmilyen dokumentumot, ami a végzettségét, képzettségét igazolja. Akkor sem járt el kellő körültekintéssel,

amikor a felperes munkaviszonyának megszüntetése előtt nem nézte át cikkeinek sorát, hiszen ebből kiderülhetett volna, hogy milyen területeken bizonyította jártasságát, tapasztalatát. A felperesnek azon munkakörök egyike, amelyeket új munkavállalókkal töltöttek be, felajánlható lett volna. A munkáltató ezen kötelezettségének nem tett eleget, így megsértette az Mt. 66. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakat.

- [7] A felperes a módosított keresetében hat havi távolléti díjnak megfelelő összegre tartott igényt. A bíróság számításokat végzett és megállapította, hogy az egy napi távolléti díj összege 19.772 forint, így ennek számítása alapján 2.293.622 forintra jogosult a felperes.
- [8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.115/2016/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy a felperes keresetfelemelésére tekintettel elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítésként 4.932.900 forintot és ennek középarányos kamatát viselje. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest fellebbezési illeték és másodfokú perköltség fizetésére.
- [9] A másodfokú bíróság ítélete szerint az elsőfokú bíróság a jogalap tekintetében helytállóan alkalmazta az Mt. 66. § (5) bekezdését figyelemmel a felperes életkorára, valamint arra, hogy az alperes a működésével összefüggő okra hivatkozással szüntette meg a munkaviszonyt. A jogszabályi rendelkezés szerint a fenti feltételek esetén az alperest munkakör-felajánlási kötelezettség terhelte, amelynek teljesítéséhez a munkaviszony megszüntetését megelőzően azt kellett vizsgálni, hogy mint védett korú munkavállaló részére volt-e az alperesnél munkaszerződés szerinti munkakörével azonos feltételekkel (képzettség, végzettség, gyakorlat) betöltendő másik üres munkakör.
- [10] A másodfokú bíróság egyetértett a felperes azon érvelésével, miszerint a felmondás indokolása azt támasztja alá, hogy az alperes ezen kötelezettségének nem tett eleget, nem vizsgálta a felperes további foglalkoztatásának lehetőségét, erre ugyanis a felmondás még utalást sem tartalmaz, továbbá abban csak az Mt. 66. § (2) bekezdésére van hivatkozás.
- [11] A jogszabályi rendelkezés a felajánlható munkakör vizsgálatát az alperes kötelezettségévé teszi, így nem hivatkozhat sikerrel arra, hogy ennek elmulasztása a felperesnek felróható okból történt a dokumentumok hiánya miatt. Amikor az alperes észlelte, miszerint azok az iratok hiányoznak, amelyek alapján a felperes képzettsége, végzettsége, gyakorlata megítélhető lenne, fel kellett volna hívnia annak pótlására.
- [12] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által becsatolt munkalapokon felsorolt cikkek - amelyeknek csak a címe van feltüntetve - önmagukban, a tartalmi vizsgálat nélkül nem

alkalmasak annak bizonyítására, hogy a felperes kizárólag gazdasági témájú cikkeket írt, vagy, hogy azok között voltak külpolitikai tárgyúak is. A másodfokú bíróság így a munkalapoknak nem tulajdonított jelentőséget, csak annak, hogy az alperesnél volt betöltetlen munkakör, amelyre a felperes felmondási ideje alatt új munkavállalók alkalmazására került sor.

- [13] Azösszepszerűséget illetően a felperes a fellebbezési ellenkérelmében a keresetét nemcsak az idő múlásra tekintettel, hanem a távolléti díj összegére vonatkozóan is felemelte. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a távolléti díj összegének (bruttó 435.000 forint helyett bruttó 547.000 forint) történő felemelése a másodfokú eljárásban a keresetváltoztatás tilalmába ütközik. Erre tekintettel a felperes bruttó 435.000 forint alapulvételével számolta ki a keresetét a bíróság felhívására.
- [14] A másodfokú bíróság utalt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 247. §-ára, valamint a 146. § (5) bekezdésére. Kifejtette, hogy a felperes a keresetét az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig változtathatta meg, így logikailag fel sem merülhetne a másodfokú eljárásban ennek lehetősége.
- [15] A kereset megváltoztatásának nem minősülő nyilatkozat megtételének joga független attól, hogy az ítélet ellen a fél élt-e fellebbezéssel vagy csatlakozó fellebbezéssel.
- [16] A felperes az Mt. 82. § (1) bekezdésére alapítottn az Mt. 172. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembevételével munkálta kiösszepszerű kereseti kérelmét. Az egy évi távolléti díj összegét 5.220.000 forintban határozta meg, amelyet 5,5%-kal csökkentve az érvényesíteni kívánt igényét 4.932.900 forintban jelölte meg. Az alperes ezenösszepszerűségi igényt nem vitatta. A másodfokú bíróság a hivatkozott jogszabályi rendelkezést, valamint a nem vitatottösszepszerűség alapján az időmúlásra figyelemmel előterjesztett keresetfelemelést megalapozottnak találta.
- [17] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét módosítva, kiegészített indokolással az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés összege tekintetében azt részben megváltoztatta, míg a jogalap, valamint az elsőfokú perköltség és az eljárási illeték tekintetében helybenhagyta.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [18] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Másodlagosan a hatályon kívül helyezést és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta.
- [19] Az alperes jogszabálysértésként a Pp. 221. §-át, 206. §-ának (1) bekezdését, 146. §-ának (5) bekezdését jelölte meg, valamint az Mt. 66. §-ának (4) és (5) bekezdésére utalt.

- [20] Hivatkozása szerint az alperes ismerete, hogy a felperes milyen cikkeket írt a nála végzett munkája során korábban, így nem merült fel benne kétség arra vonatkozóan, hogy milyen gyakorlattal rendelkezik. Emiatt oka sem lett volna rá, hogy a felperes erre irányuló, a felmondáskor vagy korábban tett nyilatkozata vagy egyéb cselekménye hiányában felmerüljön benne annak szükségessége, hogy a felperestől külön iratokat kérjen be végzettsége, vagy képzettsége igazolására.
- [21] Az alperes a rendelkezésére álló információk szerint hozta meg megalapozott döntését, amely megfelelt az Mt. 66. § (5) bekezdésének. Maga a felperes sem nyilatkozott a felmondás közlésekor arra vonatkozóan, hogy az alperesnél tudomása szerint van olyan munkakör, amely általa betölthető lenne.
- [22] Az alperes több alkalommal kijelentette, hogy a jogviszony megszüntetés indoka a felperes munkakörének megszűnése volt. Tartalmában alapvetően megváltozott az alperesi napilap, a korábbi gazdasági szakterületet felváltotta a politikai, közéletű cikkek megjelentetése. Ezen cikkek elkészítéséhez tehát az alperes e területen szerzett tapasztalatot kívánt meg az újságíróitól, illetőleg ilyen területen bizonyított újságírókat vett alkalmazásba.
- [23] Tekintettel arra, hogy az alperes a rendelkezésre álló információk alapján csak a felperes addigi munkakörével azonos feltételekkel betöltendő munkakört lett volna köteles felajánlani, ugyanakkor az alperesnél az eljárás során többször igazolt változások eredményeképpen a felperes munkaköre - tartalmát, vagyis a feladatköröket tekintetve - megszűnt, így az alperes más megoldás hiányában kénytelen volt a felperes munkaviszonyát megszüntetni.
- [24] Az Mt. 66. § (5) bekezdése sem írja elő, hogy a felmondás indokolásában kötelező lenne kitérni arra, miszerint a munkáltatónál nincs a munkavállaló által betöltött munkakörhöz szükséges képességnek, végzettségnek, gyakorlatnak megfelelő betöltetlen másik munkakör. Erre tekintettel csak azon indokból, hogy az alperes által készített felmondás nem hivatkozik az Mt. 66. § (5) bekezdésére, illetve, hogy nem tért ki arra, miszerint vizsgálta a további foglalkoztatás lehetőségét, egyéb körülmények értékelése nélkül nem állapítható meg az alperes mulasztása. Ebből a tényből a jogerős ítélet hibás következtetéseket vont le.
- [25] A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az újságírói munkakör számtalan területet fog át, az egyes területekhez eltérő képesítés és tapasztalat szükséges.
- [26] Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság nem vizsgálta a betöltetlen újságírói munkakörökbe tartozó fontos feladatokat, tehát, hogy mely területeken kell végzettséggel és gyakorlattal rendelkeznie az ezen pozícióra jelentkező személynek, kizárólag arra hivatkozva, hogy az alperesnél betöltetlen újságírói álláshelyek voltak a jogviszony megszüntetésekor, nem állapítható meg a munkáltató intézkedésének jogszerűtlensége. Abból kiindulva, hogy az alperesnél újságírói munkakörbe kerestek személyeket a

- felmondás idején, illetőleg ezt követően, nem vonható le arra következtetés, hogy a felperes alkalmas lett volna ezen munkakörre.
- [27] Az alperes felülvizsgálati kérelmében utalt a BH 2001.38. számú, BH 1998.508. számú és a BH 2001.341. számú eseti döntésben foglaltakra.
- [28] A felülvizsgálati érvelés szerint a másodfokú bíróság téves döntést hozott az összegszerűségről is. A felperes a 2015. november 2-án tartott tárgyaláson a 12 havi távolléti díjának megfelelő követelését 2.392.000 forintra leszállította, amelyet az ítéletek úgy rögzítenek, hogy „a felperes időközben módosította keresetét és hat havi távolléti díjnak megfelelő összegre tartott igényt”. A felperes munkaviszonya 2015. május 23-án szűnt meg és az elsőfokú ítélet kihirdetésére 2015. november 2-án került sor, tehát a módosított kereset nem értelmezhető úgy, mint ahogy ezt a bíróságok tették.
- [29] Az elsőfokú bíróság a felperes módosított kereseti követelésén alapuló, egyszeri, egyösszegű kártérítésről döntött.
- [30] Az alperes felülvizsgálati kérelmében utalt a Pp. 146. §-ára, 247. §-ára, valamint 235. §-ára. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a felperes keresetfelemelését a Pp. 146. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt új tényként vagy „a felhozottak kiigazításaként” minősítette.
- [31] A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban a kezdeti 12 hónap távolléti díjnak megfelelő összegű követelését hat hónap távolléti díjra szállította le, amely az önálló döntésén alapult. Azon tény pedig, hogy a felperes nem tudott elhelyezkedni az elsőfokú ítélet meghozatala óta sem, nem minősülhet olyan körülménynek, amely a kereset módosítására adna okot, legkevesbé olyannak, amely az alperes terhére róható.
- [32] Jelen eljárásban kezdettől fogva pénzkövetelésről volt szó, amelynek összegét a felperes maga változtatta meg az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően, továbbá ezen pénzkövetelés későbbi megfizetése az alperes által semmilyen egyéb körülmény módosulását nem eredményezi a felperesnél azon túl, hogy később kapja meg a részére megítélt összegét. A felperes követelését mindössze a késedelmi kamat tekintetében módosíthatta volna.
- [33] A Pp. 244. § (1) bekezdésére utalással az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes 2016. június 29-én kelt fellebbezési ellenkérelme nemcsak az alperes fellebbezésére reagált, hanem az elsőfokú ítéletben részére megítélt összeg megemelését is kérte a kamatfizetés időpontjának módosításával. Ennek értelmében az alperes álláspontja szerint a felperes ellenkérelme egyben az elsőfokú ítélet megváltoztatására is irányult, eképpen csatlakozó fellebbezésnek is minősül. A másodfokú bíróság azonban az alperes erre vonatkozó nyilatkozatait figyelmen kívül hagyva a felperes beadványát továbbra is fellebbezési ellenkérelemként vette figyelembe, így a felperes részéről illeték kiszabásáról sem rendelkezett.
- [34] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában

való fenntartására irányult az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [35] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [36] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [37] Az alperes felülvizsgálati kérelmében arra helytállónan hivatkozott, hogy a bíróságok nem vizsgálhatják az átszervezés és korszerűsítés indokoltságát és annak választott módjának célszerűségét (MD.II/113.). Jelen esetben azonban nem is ez volt a vita tárgya.
- [38] Az eljáró bíróságok a felmondás jogellenességének vizsgálata során helytállónan alkalmazták az Mt. 66. § (5) bekezdését figyelemmel a felperes életkorára és arra, hogy a jogviszony megszüntetés indoka az alperes működésével összefüggő ok volt. Azt kellett tehát értékelni, hogy az alperesnél a védett korú felperes részére volt-e a munkaszerződés szerinti munkakörével (képzettségének, végzettségének, gyakorlatának megfelelő) azonos, betöltetlen munkakör.
- [39] Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a jogszabály alapján a felajánlható munkakör hiányát nem kell tartalmaznia magának a felmondó iratnak, azonban azt vita esetén bizonyítania kell.
- [40] A felajánlható munkakör meglétének vizsgálata az alperes kötelezettsége volt. E körben nem hivatkozhat sem arra, hogy a dokumentumok hiánya a felperes terhére róható, sem arra, hogy a munkavállalónak a felmondás átvételekor fel kellett volna hívnia a munkáltató figyelmét a szerinte felajánlható munkakörre.
- [41] Az eljáró bíróságok helyes következtetésre jutottak amikor megállapították, hogy a felperest újságíró munkakörben foglalkoztatták, ilyen betöltetlen munkakör pedig volt az alperesnél. A felmondási ideje alatt is vettek fel új munkavállalókat ezen munkakörbe.
- [42] Az alperes azon hivatkozása, hogy a lap politikai jellegű cikkeket kívánt a továbbiakban megjelentetni, a gazdasági témájú cikkeket író felperes pedig ehhez nem értett, nem volt bizonyított (Pp. 164. §). Önmagában a csatolt címlistából erre nem vonható le következtetés.
- [43] Helytállónan, érveinek részletes kifejtésével (Pp. 206. §, Pp. 221. §) állapította meg a jogerős ítélet, hogy a munkáltató felmondása jogellenes volt és annak jogkövetkezményeit az alperes viselni

tartozik.

- [44] Az Mt. 82. § (2) bekezdése szerint a munkaviszony megszüntetése miatt elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló 12 havi távolléti díjának összegét.
- [45] A munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek egyes kérdéseiről szóló 3/2014. (III.31.) KMK vélemény 2. pontjának indokolása egyértelműen rögzíti, hogy a jogellenes jogviszony megszüntetés leggyakrabban igényelt jogkövetkezménye az elmaradt jövedelem, amelynek érvényesíthető összegét a törvény a munkavállaló 12 havi távolléti díjára korlátozza. Az 5. pont b) pont szerint pedig az elmaradt jövedelem címén igényelhető kártérítés összegét limitálja a törvény, az elmaradt jövedelembe tartozó egyes kártételek összegeinek összeadásával ellenőrizhető a limit megtartása.
- [46] Fentiekből következően a 12 havi távolléti díj egy összegszerűségi, úgynevezett mértékszabály. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a 30 napos keresetindítási határidőben a jogviszony megszüntetésével összefüggő igényeket érvényesíteni kell, ezt követően pedig a 3 éves elévülési időn belül kérheti a munkavállaló azon jogkövetkezményeket, amelyeket az alapperben nem érvényesíthetett. Az összes kárigény a 12 havi távolléti díj összegét nem haladhatja meg (Mfv.I.10.006/2017.).
- [47] Alaptalan az alperes Pp. 146. §-ának megsértésére hivatkozása, mivel jelen esetben nem keresetváltoztatás történt. A felperes a 2015. november 2-án tartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy „figyelemmel az idő előrehaladására tájékoztatom a bíróságot arról, hogy a felperes vonatkozásában az elmaradt munkabér összegét 2.392.000 forintban jelölöm meg és középidőtől kérem alperest kötelezni a kamatok megfizetésére is” (jegyzőkönyv 2. oldal utolsó bekezdés, 3. oldal első bekezdés). Ezen kijelentés pedig kizárólag úgy értelmezhető, hogy a felperes az elsőfokú ítélet meghozataláig terjedő időre terjesztette elő igényét, nem hat havi távolléti díjat kért és nem mondott le a 12 hónapi távolléti díjra vonatkozó mértékszabály alkalmazásáról sem.
- [48] Alaptalan az alperesnek a Pp. 244. § (1) bekezdése megsértésére utalása, mivel a felperes a törvény kizáró rendelkezése hiányában a keresetet a fellebbezési ellenkérelmében is felemelhette az Mt. 82. §-ának (2) bekezdésében meghatározott összegig. E körben sem jogszabálysértő a másodfokú bíróság döntése.
- [49] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [50] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.
- [51] Az alperes felülvizsgálati illetéket köteles fizetni az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a szerint.

[52] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. március 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró